

**МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(МІНДОВКІЛЛЯ)**

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, м. Київ, 03035, тел.: (044) 206-31-00, (044) 206-31-15,
факс: (044) 206-31-07, E-mail: info@mepr.gov.ua, ідентифікаційний код 43672853

На № _____

**Комітет Верховної Ради України
з питань фінансів, податкової та
митної політики**

**Комітет Верховної Ради України
з питань екологічної політики
та природокористування**

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України в межах компетенції розглянуло проєкт Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень» (реєстр. № 4101-2 від 01.10.2020, внесений народними депутатами України М. Заблоцьким та ін.) і надає пропозиції до нього.

Додатки: 1. Пропозиції до законопроекту на 3 арк. в 1 прим.

2. Довідка від 02.11.2020 № 186 на 1 арк. в 1 прим.

Перший заступник Міністра

Богдан БОРУХОВСЬКИЙ

ПРОПОЗИЦІЇ

Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України

до проєкту Закону України

«Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень»,

внесеного народними депутатами України М. Заблоцьким та ін.

Реєстраційний номер 4101-2 від 01 жовтня 2020 р.

До першого читання

1. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України не підтримує законопроект.

2. Законопроектом, зокрема, надається право підприємствам зменшувати суму їх податкового зобов'язання з екологічного податку за викиди, скиди та розміщення відходів у розмірі не більше 70 відсотків від обчисленої суми на відповідну суму в поточні витрати на охорону довкілля при здійсненні планованої діяльності, інші витрати, понесені платником податку на збереження біорізноманіття та середовища існування, а також на капітальні інвестиції в необоротні активи на охорону довкілля в проєкти екологічної модернізації підприємств у межах провадження планованої діяльності, погодженої за процедурою оцінки впливу на довкілля в установленому законом порядку.

Відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» (далі - Закон) здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності, визначеної частинами другою і третьою статті 3 цього Закону, яка підлягає оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності.

Оцінка впливу на довкілля здійснюється для видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля, тобто для визначення допустимості провадження планованої діяльності для реалізації проєктних рішень. Таким чином, оцінка впливу на довкілля здійснюється перед затвердженням проєктної документації, коли параметри є прогнозними. Тому на стадії планованої діяльності в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля неможливо визначити, чи досягне підприємство показників, визначених проєктними рішеннями під час здійснення планованої діяльності.

Окремо варто зауважити, що оцінка впливу на довкілля здійснюється щодо майбутньої діяльності, а не господарської, яка вже реалізується.

Відповідно до частини п'ятої статті 9 Закону висновок з оцінки впливу на довкілля визначає основні характеристики та місце провадження планованої діяльності, а досягнення цих характеристик можливе після впровадження зазначеної діяльності. Виявлення будь-яких розбіжностей і відхилень у прогнозованих рівнях впливу та ефективності заходів із запобігання забрудненню довкілля та його зменшення забезпечується шляхом здійснення післяпроектного моніторингу. Наведене свідчить про неможливість запровадження механізму зменшення екологічного податку у висновку з оцінки впливу на довкілля.

Законопроектом вносяться також зміни до пунктів 246.1 і 246.2 статті 246 Податкового кодексу України та передбачається незначне підвищення ставок екологічного податку за розміщення відходів, що не стимулює зменшення забруднення та модернізацію технологій підприємств.

Законопроект також потребує доопрацювання у частині впровадження механізму інвестування коштів у екологічну модернізацію підприємств та природоохоронні заходи за рахунок надання права підприємствам зменшити суму їх податкових зобов'язань з екологічного податку на відповідну суму інвестованих коштів.

У разі прийняття законопроекту відповідні фонди державного і місцевих бюджетів недоотримають надходження коштів від сплати екологічного податку. Згідно з Бюджетним кодексом України екологічний податок за викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення, за скиди забруднюючих речовин безпосередньо у водні об'єкти, за розміщення відходів (крім розміщення окремих видів (класів) відходів як вторинної сировини, що розміщуються на власних територіях (об'єктах) суб'єктів господарювання) зараховується у відповідному співвідношенні до загального фонду державного бюджету та до спеціального фонду місцевих бюджетів.

Зміни, запропоновані законопроектом, призведуть до зменшення доходів бюджетів усіх рівнів. Фінансування природоохоронних заходів напряму залежатиме від надходжень екологічного податку до бюджетів, обсяги яких залежатимуть, у свою чергу, від обсягу, який спрямовуватиметься платниками екологічного податку на освоєння (здійснення) капітальних інвестицій у необоротні активи та/або поточні витрати на охорону. Фактично у структурі фінансування природоохоронних заходів між бюджетами і суб'єктами господарювання акцент зміщується на користь суб'єктів господарювання, і це можна назвати «пільгою» платникам екологічного податку. Такі нововведення негативно позначаються на плануванні витрат під час формування проекту закону України про Державний бюджет України на відповідний рік і, відповідно, фінансуванні природоохоронних заходів згідно із затвердженими екологічними програмами. Фінансування з бюджетів здійснюватиметься за залишковим принципом.

Відсутність результативних показників за заходами, що будуть здійснювати суб'єкти господарювання, відсутність інтегрованого результату у певних масштабах загострюватиметься у зв'язку з тим, що на загальнодержавному, регіональних і місцевих рівнях будуть зменшені

фінансові можливості для здійснення природоохоронних заходів. Екологічний податок обчислюється, виходячи з фактичних обсягів викидів, скидів та розміщення відходів, у разі відсутності яких буде відсутня і сума екологічного податку, яка підлягає зменшенню на 70 відсотків.

Відповідні види діяльності для включення їх у поточні витрати та інші інвестиції на охорону довкілля чітко визначені Переліком видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів, який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17.09.1996 № 1147.

Положення законопроекту щодо поточних витрат на охорону довкілля при здійсненні планованої діяльності, інші витрати, понесені платником податку на збереження біорізноманіття та середовища існування, а також на капітальні інвестиції в необоротні активи на охорону довкілля, в проекти екологічної модернізації підприємств, не пов'язані з Переліком видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів.

Законопроектом вводяться нові терміни щодо видів діяльності, зокрема «інші витрати, понесені платником податку на збереження біорізноманіття та середовища існування». Зміст терміна не дозволяє встановити конкретні види діяльності, що належать до природоохоронних заходів.

Запропоновані зміни містять ризики некоректного їх застосування і можуть призвести до необґрунтованого зменшення податкових зобов'язань відповідних платників податків під час застосування нового порядку обчислення екологічного податку.

Необхідно наголосити, що норма про відповідальність суб'єктів господарювання за нецільове використання коштів, спрямованих на екологічну модернізацію підприємств, у законопроекті відсутня.

Пунктами «б» - «г» частини першої статті 40 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» передбачено, що використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями здійснюється з дотриманням обов'язкових екологічних вимог, зокрема здійснення заходів щодо запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища, здійснення заходів щодо відтворення відновлюваних природних ресурсів, а також застосування біологічних, хімічних та інших методів поліпшення якості природних ресурсів, які забезпечують охорону навколишнього природного середовища і безпеку здоров'я населення.

Законопроект є альтернативним законопроекту «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень» (реєстр. № 4101 від 15.09.2020, внесений Кабінетом Міністрів України), що погоджений Міндовкілля без зауважень.

**Перший заступник Міністра
захисту довкілля та
природних ресурсів України**

Богдан БОРУХОВСЬКИЙ

UB
Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
№25/1-16/8996-20 від 05.11.2020
КЕП: Боруховський Б. В. 05.11.2020 13:02
58E2D9E7F900307B040000007932F00FA328600